

X-scape

Over het boek

Auteur: Michael Sels
Uitgeverij: Pelckmans

Over de maker

“Michael Sels (1976) debuteerde in 2018 met “De afspraak”, een young adult naar aanleiding van de aanslagen in Brussel en Zaventem. Hij schrijft spannende en gelaagde boeken voor tieners en (jong)volwassenen over actuele thema's die hem raken. Zijn boeken vallen ook in de smaak bij NT2-cursisten.”

(<https://www.pelckmansuitgevers.be/auteurs-en-illustratoren/michael-sels>)

Meer info op website: <https://www.michaelsels.com/wie-is-michael-sels>

Aan het woord in podcast “Larboek en apekool”:

<https://open.spotify.com/episode/5slbDvc8MfFg0npfeQ5ORj>

1. HET VERHAAL

1.1. Korte inhoud

- Vijf mensen (een vrouw, een man, twee jongens en een meisje) worden wakker op een onbekende plek. Ze kennen elkaar niet en weten niet waarom ze daar samen zijn. Later blijkt er nog een zesde persoon hun lot te delen.
- Elke persoon moet een uitdaging aangaan in een afgesloten kamer. De opdrachten zijn vooral mentaal zwaar.
- Wanneer iedereen zijn taak heeft volbracht (de ene wat beter dan de andere) komen ze te weten waarom ze gevangen zijn en wat ze met elkaar te maken hebben.
- De mensen zijn ontvoerd door de vader van Zoë. Zij is gestorven door een overdosis. Hij houdt elke persoon verantwoordelijk voor de dood van zijn dochter: de dokter die te dronken was om haar te redden, de dealer die haar de drugs bezorgde, de voorbijganger die haar negeerde, ...

1.2. Cover

- Wat zag jij in de cover nadat je alleen de achterflap had gelezen? een jongen / een meisje / gewoon een persoon / graffiti
- Wat vind jij van de titel? Las jij X-scape of Escape?
- Waar staat de titel volgens jou voor?
Ontsnappen uit het spel of ontsnappen uit het leven of ...
Verschillende personages hebben te maken met verlies en gaan hier op uiteenlopende manieren mee om.
 - Amber verliest haar beste vriendin na het vertellen van haar geheim over haar geaardheid. Ze probeert te begrijpen waarom en probeert in gesprek te gaan met haar vriendin Laura.
 - Zoë verliest haar moeder door kanker. Ze vlucht in drugsgebruik.
 - De vader van Zoë verliest zijn dochter en neemt wraak op de mensen die hij verantwoordelijk houdt.
 - De personages moeten ontsnappen uit een complex. Ze kunnen dit alleen door opdrachten uit te voeren.
- Heb je de cover en de titel terug bekeken na het boek gelezen te hebben? Ben je van mening veranderd over de betekenis van de titel? Jongen = een meisje, X staat voor M / V / X

1.3. Personages

- Wie zijn de personages van dit boek?
 - Zoë = worstelt met de dood van haar moeder. De relatie met haar vader is fragiel. Ze zijn te veel met hun eigen verdriet bezig en leven naast elkaar. Op een avond neemt ze een overdosis drugs.
 - Vader van Zoë = neemt wraak op de mensen die hij verantwoordelijk houdt voor de dood van zijn dochter. Hij organiseert een wreed spel waar elke persoon geconfronteerd wordt met zijn zonden.
 - Amber / Xander = het ik-personage. Ze heeft een geheim verteld aan haar beste vriendin waardoor de vriendschap is ontworpen. Het geheim is dat ze zich een jongen voelt in het lichaam van een meisje. Ze heeft Zoë zien zitten op een bankje, maar heeft niets gedaan.
 - Kay = eerste vriendje van Zoë en brengt haar in contact met drugs.
 - G / Gerard = dealer van drugs. Spreekt veel in het Engels en probeert zich cool te gedragen.
 - Monica = dokter op de spoedafdeling. Ze is kordaat en neemt de leiding over de mensen die gevangen zitten in het spel. Ze was dronken op de avond dat Zoë opgenomen werd in het ziekenhuis.
 - Alain / Louis-Antoine = opgewekte man. Hij is ambulancier. De avond dat Zoë een overdosis nam, was hij te laat op het werk. Hierdoor moest Zoë lang wachten op een ambulance.
 - Billy = is de zesde persoon die mee opgesloten is. Ze heeft zich achter een muurtje verstopt waardoor de anderen haar niet direct hadden ontdekt. Ze is heel schuchter en verlegen. Zoë was een vriendin van Billy. Billy kwam niet opdagen op een afspraak met Zoë. Omdat Zoë zich in de steek gelaten voelde, nam ze de drugs.
 - Laura = vriendin van Amber. Ze is niet mee opgesloten, maar is een belangrijk persoon in het verhaal van Amber.

- De personages zijn niet heel diepgaand beschreven. Hiervoor zijn de hoofdstukken te kort. De nadruk ligt op de spanning en ontkenning van het verhaal en minder op de uitdieping van de personages. Desondanks komen er toch enkele zwaardere thema's aan bod: verlies, geaardheid, middelenmisbruik (alcohol, drugs, ...)
 - Vind je dat de personages realistisch reageren in de omstandigheden?
 - Heb je op een gegeven moment één van de deelnemers verdacht als de organisator van het spel?
 - Vb. Kay die als eerste in een kamer moest en enkel buiten bewustzijn was
 - Vb. Monica omdat ze de anderen pusht om de kamers in te gaan
 - Welk personage vond jij het sympathiekste?
 - Vb. Alain = ondanks de situatie grappig, meegaand, ...
 - Aan welk personage ergerde je je?
 - Vb. Monica = bazig
 - Vb. Alain = ondanks de serieuze situatie blijft hij grapjes maken
 - Er overleven maar twee personages + een hond. Hoe voel je je hierbij? Vind je dat de personages hun verdiende lot hebben gekregen omdat ze invloed hebben gehad op het leven van Zoë? Zie ook '1.6 vertelperspectief'.

1.4. Stijl

- Eén van de personages (G) gebruikt veel Engelse taal.
 - Wat vond je van het gebruik van de Engelse taal bij G?
 - Leuk / voelt realistisch, want jongeren spreken zo / moeilijk, want ik begrijp niet alles / als ik Engels wil lezen zal ik wel een boek in het Engels nemen / ...
- Door het gebruik van flashbacks kom je te weten hoe de personen in de ruimte terecht gekomen zijn en waarom.
- Het verhaal krijgt vorm door het gebruik van dialogen.

1.5. Genre

Het boek krijgt 'thriller' als genre toegekend.

→ Ben je het hier mee eens? Wat maakt voor jou een boek / verhaal tot een thriller?

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Thriller_\(genre\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Thriller_(genre))

<https://www.hebban.nl/artikelen/anatomie-van-de-psychologische-thriller-het-geheugen>

1.6. Vertelperspectief / structuur

Vertelperspectief

- Amber is de ik-figuur. Waarom heeft de auteur hiervoor gekozen denk je? Is zij het belangrijkste personage? De andere personages komen evenveel en soms meer aan het woord. Maar Amber maakt wel de belangrijkste evolutie mee. Ze is één van de twee personen die het overleeft.
- Zou het verhaal beter / slechter / anders zijn als een andere figuur het ik-personage was?
 - Bv. Monica, omdat ze zeer aanwezig en bazig is
 - Bv. de vader van Zoë, omdat hij de organisator is van het spel

Structuur

- De proloog is direct en sleurt je mee in het verhaal. Het is Amber die probeert haar vriendin te spreken.

MATERIAAL

-
- Papier
 - Schrijfgerief (kan gaan van gewone pen tot volledige kleurenset)
-

- Opdracht: Herschrijf de proloog uit het standpunt van een ander karakter. Experimenteer met je schrijfstijl. Xander als ik-persoon, Billy als ik-persoon, een alleswetende verteller, zet het verhaal om naar een graphic novel, ...
- Op een gegeven moment is er een hoofdstuk met een naam die we niet eerder zijn tegengekomen: Zoë. De tekst is cursief en er zijn meerdere hoofdstukken.
 - Wie dacht je dat dit was? Dacht je op een gegeven moment dat dit iemand van de deelnemers was?

1.7. Tijd

Sommige hoofdstukken hebben een naam en anderen slechts een nummer.

- Is dit je opgevallen? Is dit belangrijk?
 - Namen = flashback naar het leven van de personages en hoe ze in het spel terechtgekomen zijn.
 - Nummers = heden, in het spel

1.8. Omgeving

- De belangrijkste omgeving in het boek is het complex waar de zes personen gevangen zitten en elk om beurt een opdracht moeten uitvoeren.
 - Welke vorm had het gebouw in jouw hoofd?
 - Vb. een oud ziekenhuis, een bunker, een pakhuis, ...
 - Vb. was het een rond gebouw, was het een vierkant gebouw, ...
 - Vb. liggen alle kamers achter elkaar, is er een lange gang waar allemaal deuren in zijn, ...
- Maak een maquette van het gebouw waar het verhaal zich afspeelt zoals jij denkt dat het eruit zag. Inspiratie: <https://youtu.be/tcMRSxL0d2Q>

MATERIAAL

-
- Karton
 - Tekengerief
 - Lijm
 - Schaar
 - Tandenstokers
 - Aluminiumfolie
-

“De deur is geen toegang tot een volgende kamer, maar het is ook geen uitgang van het gebouw. We staan niet in de buitenlucht maar in een grote ruimte, het laatste deel van het gebouw. In het midden van de ruimte staan enkele grote bureaus met tientallen computers, achter de computers staat een muur van beeldschermen waarop we de inkomhal en alle zes de kamers vanuit verschillende oogpunten kunnen zien, en door enkele luidsprekers klinken de voetstappen van Kay, die als laatste uit de eindkamer komt.” (p.181)

1.9. Einde

- Slechts twee mensen overleven het spel: Amber en Billy. En de hond.
Hoewel, Amber is niet degene die op de brancard ligt, Xander ligt op de brancard.
→ Wat vind je van Amber die zich als Xander voorstelt? Had je dit voelen aankomen?
Amber heeft ruzie met haar beste vriendin Laura. Pas later in het verhaal kom je te weten wat de aanleiding is. Zie verder bij 2. Verwerking.
- Hoe denk je dat het verhaal verder gaat?
Billy en Xander worden gewoon vrienden, de vriendschap gaat meer worden, ...
- Schrijf een epiloog over hoe het leven van Billy en Xander verder gaat. Dit kan direct aansluitend op het verhaal zijn of enkele dagen / maanden / jaren later.

MATERIAAL

- Papier
- Schrijfgierief (kan gaan van gewone pen tot volledige kleurenset)

→ Experimenteer met je schrijfstijl. Xander als ik-persoon, Billy als ik-persoon, een alleswetende verteller, zet het verhaal om naar een graphic novel, ...

2. VERWERKING

Hoewel het even duurt voor het duidelijk is, is een belangrijk thema van het boek de geaardheid van Amber / Xander.

→ Wat vind je van de reactie van Laura op het geheim van Amber?
Lesbisch = ok / Transgender = stap te ver

“Af en toe bleven we bij elkaar slapen en dan voerden we gesprekken tot een stuk in de nacht. Ik nuanceerde dat ik maar een heel klein beetje bang was voor honden en vertelde dat ik eerder viel voor blonde meisjes dan voor blonde jongens. Zij vertelde dat ze dat niet verwacht had en hoopte dat het onze vriendschap niet in de weg stond.” (p.107)

“Laura had me leren kennen als Amber, maar ik vond dat die naam niet bij me paste. Toen ik mijn eerste menstruatie kreeg, had mijn lichaam zich er zo hard tegen verzet dat ik een week doodziek in bed had gelegen. Ik kon het zelf niet goed begrijpen, maar ik voelde dat ik geen meisje was. Op internet had ik een gelijkaardig verhaal gelezen en het leek alsof die persoon het over mij had. Het was zo'n opluchting om te lezen dat er andere mensen waren die hetzelfde voelden. Ik was een jongen geboren in een meisjeslichaam. Het was eruit. Ik had het aan iemand verteld, aan iemand die ik volledig vertrouwde. Ik voelde me zo uitgelaten. Maar dat was van korte duur.

Laura bekeek me heel raar. We zaten naast elkaar op een matras en ze ging onmiddellijk iets verder van me zitten zodat we elkaar niet meer aanraakten.” (p.168)

3. VERDER LEZEN

- Gegijzeld / Chinouk Thijssen (Kluitman, 2021)
- Uit het niets / Aline Sax (Davidsfonds/Infodok, 2021)
- Wit konijn, rode wolf / Tom Pollock (Gottmer, 2018)

Alleen meisjes kunnen vliegen

Over het boek

Auteur: Luc Hanegreefs

Uitgeverij: Clavis

Over de maker

“**Luc Hanegreefs** (1959) schrijft boeken voor kinderen, jongeren en volwassenen. Daarbij combineert hij zijn ervaringen als kranten- en televisiejournalist met zijn passie voor reizen en geschiedenis. De jongste jaren heeft hij zich toegespitst op het schrijven van historische romans voor young adults, die zowel spannend, intrigerend als historisch correct zijn. Om dat laatste te garanderen, kan hij rekenen op de steun van verschillende historici en andere specialisten. Zijn verhalen zijn steeds zorgvuldig opgebouwd, met verschillende verhaallijnen en psychologisch goed uitgewerkte personages. In zijn boeken gaat Luc ook vaak op zoek naar minder bekende aspecten van de geschiedenis. Een steeds terugkerend element in de commentaren van lezers is dat Luc erin slaagt in zijn boeken het verleden weer tot leven te laten komen.”

(Bron: <https://www.auteurslezingen.be/luc-hanegreefs>)

Nog meer weten?

- www.luchanegreefs.be
- www.schrijversgewijs.be/schrijvers/hanegreefs-luc
- <https://bibliotheek.be/catalogus?q=luc%20hanegreefs&facet%5BFormat%5D%-5B0%5D=Boek>

1. HET VERHAAL

1.1. Korte inhoud

Wanneer de vader van Anton een ongeval heeft en zijn geheugen verliest, ontrafelt Anton het verleden van zijn vader in stukjes en beetjes. Samen met Nellie ontdekt hij de diepgewortelde geheimen van het kasteel, waar Nellie woont, en zijn bewoners.

- De vader van Cornelia verdwijnt mysterieus uit het hotel. Jacob heeft hem opgewacht aan de dienstingang van het hotel. Wat er daarna gebeurd is, wordt niet expliciet uitgesproken. Er wordt naar gehint dat Jacob hem vermoord heeft en begraven heeft in het bos.
- Cornelia 'vliegt' weg van de toren. Ze wil ontsnappen van haar leven en springt van de toren. Er wordt echter geen lichaam gevonden. Hierdoor ontstaat de mythe dat ze is weggevlogen. Pas tegen het einde van het boek kom je te weten dat Jacob en Birgit Cornelia gevonden hebben en haar lichaam hebben weggenomen voor de dorpsbewoners haar konden ontdekken. Cornelia ligt mee in de tombe van haar moeder.
- Tijdens de Tweede Wereldoorlog is het kasteel door de Duitsers geclaimd als locatie voor een kraamkliniek. Op het einde van de oorlog vertrekken ze, maar Willem rooft één van de baby's. Een officier gaat naar Willem en de baby op zoek. Jacob en Willem vermoorden de officier uit zelfverdediging. De andere Duitsers komen terug en hebben tien dorpelingen bij. Ze willen Jacob, Birgit en Katrina dwingen te vertellen waar de baby is. Jacob zwijgt in alle talen. De dorpelingen worden één voor één geëxecuteerd.

1.2. Cover

- Wat zie jij in de cover?
 - Treinspoor: hier heeft de vader van Anton een ongeval met geheugenverlies als gevolg. Het treinspoor is niet meer in gebruik, het was door de Duitsers aangelegd om het kasteel te kunnen bereiken.
 - Kasteel: centrale plek van het verhaal: Hier woont Nellie samen met haar 'oma' Katarine, Jacob en Birgit. Van de hoge toren kunnen meisjes wegvliegen.
 - Bos: in het bos zijn er verschillende geheimen letterlijk en figuurlijk begraven.
- Wat voel je bij de cover?
 - Spanning, mysterie, fantasie, droomwereld, ...
- Wat voor een verhaal verwachtte je na het lezen van de titel?
 - Een fantasieverhaal, een verhaal speciaal voor meisjes, een verhaal over vrouwelijke piloten (misschien over Amelia Earhart), ...

1.3. Personages

- +/- 1900
 - Vader van Cornelia: verdwijnt onder mysterieuze omstandigheden in november 1900
 - Cornelia: bevalt van Katrina in november 1899, ze "vliegt" van de toren weg niet lang na de geboorte van Katrina
 - Katrina °1899 +1960: is het kind van Cornelia en haar vader, ze wordt de kasteeldame. In 1944 wordt het kasteel bezet door de Duitsers. Katrina sterft ten gevolge van kanker in 1960.
 - Birgit: even oud als Cornelia, is de huishoudhulp
 - Jacob: man van Birgit, is manusje-van-alles op het kasteel
- +/- 1944
 - Willem / papa Anton: heeft in 1960 een accident waardoor hij zijn geheugen verliest. Gaandeweg komt de lezer te weten dat Willem en de papa van Anton dezelfde persoon zijn. Willem redt in 1944 baby Ursula van de Duitsers.
 - Gerard / zwerver: werkt samen met Willem in de tuin van het kasteel. Hij is een aanhanger van het Duitse rijk. Gaandeweg komt de lezer te weten dat hij de zwerver is die in de buurt van spoorweg verblijft. Hij heeft wroeging over zijn vroegere levenskeuzes.
 - Frau Ani: mama van Ursula. Op het einde van de oorlog verdwijnt ze en komt niet terug om Ursula op te halen, hoewel ze dit aan Willem beloofd heeft.
- +/- 1960
 - Anton: zoon van Willem die in het verleden begint te graven nadat zijn vader zijn geheugen heeft verloren.
 - Cornelia 'Nellie' / Ursula °1944: woont in het kasteel. Katrina is haar 'oma'. Gaandeweg komt de lezer te weten dat Nellie baby Ursula is.
 - Mama Anton: wil eerst niet dat Anton begint te graven in het verleden, maar gaandeweg geeft ze toe. De moeder van Anton wil het verleden met rust laten. Ze heeft schrik om te veel te weten te komen over het verleden van haar man. Ook voor het accident was Willem heel zwijgzaam over zijn verleden. "Gedraag je zo normaal mogelijk. We laten het verleden achter ons en beginnen opnieuw. Zo eenvoudig is het." (p.32)

MATERIAAL:

-
- Papier
 - Schrijfgerief
-

→ Vond jij de tijdlijn duidelijk of verwarrend? Teken de tijdlijn uit met data, gebeurtenissen en personages.

1.4. Genre

- Historische thriller: het is een spannend verhaal met historische elementen.
 - Vind jij het boek spannend genoeg om van een thriller te spreken?
 - Jacob is een moordenaar, maar hij handelt uit zelfbehoud en om zijn geliefden te beschermen.
 - Wat vond je het leukste van het verhaal?
 - De historische context / de spanning / het mysterie / ...

- Was er een onderdeel dat voor jou te veel / te weinig was uitgewerkt?
Verdwijning vader Cornelia / Willem die baby Ursula wegkaapt / het kasteel dat door de Duitsers bezet is / de vriendschap tussen Anton en Nellie / ...
- Was de historische context belangrijk voor het verhaal? Was het een meerwaarde?
De kraamkliniek in het kasteel is een Lebensborn kliniek. In het verhaal wordt deze naam niet gebruikt, pas in het naschrift kom je te weten dat dit een echt historisch feit is.
Zou het verhaal anders zijn als de historische context wordt vervangen door een futuristische visie?
Vb. een kliniek geleid door een gekke wetenschapper die de ideale mens wil ontwikkelen.
- Magisch realisme? Het wegvliegen is een eufemisme voor zelfdoding. Maar tegelijk krijgt het een magische, mysterieuze betekenis.
 - Vind je dit gepast in een historisch verhaal?
 - Vind je dat dit de noemer magisch realisme verdient?
“Magisch realisme is een moderne literatuurstroming waarin realisme en natuurlijkheid samensmelten met het fantastische en bovennatuurlijke. Daar komt een magische werkelijkheid uit voort die het werkelijke en onwerkelijke als gelijkwaardig laat zien. Het magische is namelijk een onlosmakelijk deel van de beschreven werkelijkheid. Met de zo verkregen eenheid van realiteit, verbeelding en het bovennatuurlijke wordt gepeild naar het wezenlijke van het bestaan.”
Bron [https://nl.wikipedia.org/wiki/Magisch_realisme_\(literatuur\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Magisch_realisme_(literatuur))

1.5. Vertelperspectief / structuur

Vertelperspectieven wisselen af.

- 1900: hoofdzakelijk alwetende verteller
- 1944: hoofdzakelijk Willem als verteller
- 1960: Anton is de ik-figuur

1.6. Tijd

Het verhaal is onder te verdelen in drie grote tijdsblokken. De hoofdstukken springen tussen deze tijden heen en weer.

Het verhaal start in 1899. Cornelia is zwanger van haar eigen vader. Cornelia bevalt van een dochttertje, Katrina. Cornelia kan het niet langer aan en ‘vliegt’ van de toren.

Dan maken we een sprong naar 1944. In het kasteel, waar Katrina samen met haar bedienden Birgit en Jacob woont, wordt bezet door de Duitsers. Het kasteel is een kraamkliniek geworden. Hier bevallen vrouwen die zwanger geworden zijn van Duitse soldaten. Willem redt één van de baby’s. Deze baby groeit verder op in het kasteel.

Dan komen we aan in 1960. De vader van Anton heeft een ongeluk waardoor hij zijn geheugen verliest. Anton gaat op zoek naar antwoorden en komt meer te weten over het verleden.

- Welke periode las jij het liefste? Waarom?
1900 / 1944 / 1960
Omwille van de karakters? Het verhaal? Bv. 1900 mysterie verdwijning van de vader van Cornelia / 1944 het verhaal over de Duitsers in het kasteel / 1960 de groeiende vriendschap tussen Nellie en Anton.
- Voelde het verhaal correct aan? Of bracht het heen en weer springen in tijd je in de war?
bv. Cornelia 1900 en Cornelia ‘Nellie’ 1960
- Wanneer had je door dat Nellie Ursula was? Dat Willem de vader van Anton is?

2. VERWERKING

2.1. Historische context

- In het boek komt 1 facet van de Tweede Wereldoorlog nauw aan bod: de Lebensborn kraamklinieken.
 - Had je hier al eens van gehoord?

→ Vond je dit een zwaar thema?

Moeders die hun kinderen afgeven omdat ze zich schamen omdat het kind van een Duitse soldaat is, het vormen van het Arische ras, ...

→ Vond je het interessant om eens over een ander, minder bekend facet, van de oorlog te lezen?

En bv. niet over concentratiekampen.

• Meer weten:

– <https://nl.wikipedia.org/wiki/Lebensborn>

– [Hitler's Girls – Lebensborn https://youtu.be/q2494nQtOLU](https://youtu.be/q2494nQtOLU)

2.2. Familie

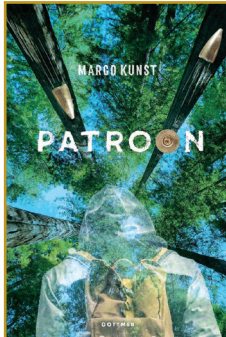
- Cornelia laat haar baby achter bij haar vader, Jacob en Birgit door van de toren te springen.
- Nellie / Ursula wordt door haar moeder achtergelaten in het kasteel. Haar intentie is om terug te komen, maar uiteindelijk doet ze dit niet. Nellie wacht geduldig op de komst van haar moeder. Ze weet dat Katrina niet haar echte oma is, maar noemt haar zo wel.

3. VERDER LEZEN

- Het dorp van de zwaluwen : Oradour-sur-Glane / Marc De Bel (Pelckmans, 2021)
Door de ogen van vier personen maken we de wraakactie mee van de SS, die in de Tweede Wereldoorlog (op 10 juni 1944) een Frans dorp uitmoordt. Gebaseerd op een waargebeurd verhaal.
- De nacht van 2 april / Jan Simoen en Peter Simoen (ill.) (Querido, 2012)
Joris ontdekt een oude oorlogsfoto tussen zijn vaders spullen. Hij kent de man op de foto niet. Waarom verstopt vader die foto? Vanwege de nacht van 2 april 1943? Toen werd het torentje van het gemeentehuis kapotgeschoten. Joris en zijn vrienden gaan op onderzoek uit.

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

Patroon

Over het boek

Auteur: Marco Kunst

Uitgeverij: Gottmer

Over de maker

Marco Kunst is een Nederlandse schrijver, wat hij fulltime en zelfstandig doet sinds 2010. Hij schreef ondertussen al meer dan dertig boeken. Hij studeerde filosofie en gaf les op verschillende scholen, waar hij vooral sprak over kunst en creatief-zijn. Al gauw merkte Marco dat hij zelf ook mooie dingen wilde maken: foto's, collages en natuurlijk boeken. Hier kan je een kijkje nemen in zijn portfolio:

<https://www.marcokunst.nl/beeldend-werk/>

1. VOOR HET LEZEN

De eerste zinnen van het boek gaan als volgt:

“Mees is vanmiddag gecremeerd. Verbrand. Ik was er niet bij. Mocht er niet bij zijn”. (p.9)

Hiermee weten we heel veel over het begin van het boek en waar we in het verhaal stappen.

- Waar denk je dat het boek over zal gaan?
- Wie is er aan het woord? (het hoofdpersonage, Mylo) Waarom mocht hij of zij er niet bij zijn? (Er gebeurde een ongeluk waardoor Mees stierf)
- Wie is Mees? (de overleden beste vriend van hoofdpersonage Mylo)

2. HET VERHAAL

2.1. Korte inhoud

Hoofdpersonage Mylo maakt een zware tijd door: zijn beste vriend Mees is er niet meer en dat is zijn schuld. Hij vindt dat al moeilijk om te verwerken, maar zijn omgeving is hem ook niet vergevingsgezind. Zijn vriendin maakt het uit en zijn moeder weet niet wat ze voor hem kan betekenen. Mylo stelt zich veel vragen over schuld, noodlot en verantwoordelijkheid. Tijdens zijn zoektocht naar antwoorden komt hij niet alleen zichzelf tegen, maar ook zijn afwezige vader en dementerende grootvader die beiden ook een groot geheim met zich meedragen.

2.2. Cover

- Wat zie je op de cover van dit boek? (een foto van een bos, van onderaf genomen, kogels die in banen erop zijn geplakt. Er staat ook een jongen met een rugzak op, die half doorzichtig is afgebeeld).
- Past de cover bij het boek? Waar verwijzen deze elementen naar:
 - doorzichtige persoon
 - zicht op een bos
 - kogels
- Zou je dit boek meenemen op basis van de cover? Waarom wel/niet? Indien niet, hoe zou je de cover dan aantrekkelijker maken?

2.3. Stijl

Taal: dit boek werd genomineerd voor een Zilveren Griffel, een belangrijke kinderboekenprijs. De jury van die prijs schreef deze lovende woorden: "Het is bijna onvoorstelbaar dat een volwassen schrijver zich zo goed in de gevoels- en gedachtewereld van een zestienjarige kan verplaatsen. Marco Kunst toont met zijn jeugdroman 'Patroon' aan dat het kan."

- Vind jij dat Mylo geloofwaardig klinkt? Praat hij als een echte tiener? Waarom wel/niet?
- Kan je voorbeelden geven van zinnen die een volwassene niet zou gebruiken? (Wilde ik hem dan misschien toch onbewust killen of zo? (p.61), Het is alleen maar alsof ik iedere dag dieper in de shit wegzink (p.73), Klein rotstemmetje in mijn hoofd dat zei dat ik het niet geweldig mocht vinden want blablabla, maar ik voelde daar niet veel bij. (p.98))

2.4. Vertelperspectief / structuur

- Deel III: een dag om voorgoed in te blijven wonen: Het voorlaatste deel van het boek is geschreven vanuit het hij-perspectief in plaats van het ik-perspectief dat we al het hele boek lezen.
 - Waarom zou de schrijver hiervoor hebben gekozen? (De schrijver wilde graag afstand creëren, zodat je deze erge gebeurtenis niet vanuit een ik-persoon moet lezen, hij kon veel meer over deze moeilijke momenten vertellen vanuit een alleswetende verteller. De schrijver wilde de lezer extra goed laten opletten tijdens dit hoofdstuk door het anders te schrijven, ...) Vind je het een goede keuze? Waarom?
 - Was je verrast? Wat had je verwacht?
- Korte hoofdstukken: Marco Kunst koos ervoor om de gedachten van Mylo in heel korte hoofdstukken weer te geven. Soms zitten er grotere tijdsprongen tussen de hoofdstukken (vb p.18).
 - Waarom koos de auteur hiervoor? (Zo kan je veel meer vertellen in een korter boek. De korte hoofdstukken komen ook heftiger binnen en zijn vlotter leesbaar. Je kan ook makkelijk even stoppen tussen de hoofdstukken door. De schrijver wilde ook de gedachten van een tiener weergeven, die misschien niet te lang nadenkt en gewoon alles zo snel mogelijk van zich af wil schrijven. Er zijn ook periodes tussen, misschien schreef Mylo daar niks of schreef hij over dezelfde zaken als voordien?)
 - Hou je zelf van korte hoofdstukken in boeken of mogen ze een stuk langer zijn?

2.5. Einde

- Het einde van het boek is erg heftig. Mylo stond op het punt om zelfmoord te plegen, maar doet dat niet. Het boek eindigt erg hoopvol, maar het is waardevol om de juryleden indien nodig toch ondersteunende informatie mee te geven.
- Iedereen kan terecht bij Tele-Onthaal of de Zelfmoordlijn. Voor Tele-Onthaal: bel anoniem en gratis naar 106 (24u/7d) of chat via www.tele-onthaal.be. De Zelfmoordlijn kan je ook anoniem en gratis bereiken op het nummer 1813. Jongeren kunnen terecht op de website [watwat.be](http://www.watwat.be), waar ze antwoorden en hulp kunnen vinden. Onderaan op deze webpagina kan je tips vinden om te praten met jongeren over dit onderwerp: <https://www.zelfmoord1813.be/ik-ben-bezorgd-om-iemand/hoe-reageer-ik-op-verontrustende-berichten-op-sociale-media>
- Het is als begeleider niet eenvoudig om dit soort zware onderwerpen aan te snijden. Zorg vooral een open gesprek en laat de juryleden zelf kiezen of ze erover willen praten. Meer tips kan je vinden in dit artikel: <https://www.deleesjury.be/begeleiders/moeilijke-onderwerpen-behandelen>

3. VERWERKING

3.1. De waarheid

- De waarheid: pas op p.60 ontdek je het hele verhaal van Mees en Mylo: wat is er nu echt gebeurd?
 - Had je al afgeleid wat er precies was gebeurd voor deze pagina? Welke hints kan je in de vijftig voorgaande pagina's ontdekken? Dat zouden Mees' ouders niet aan hebben gekund (p.9), Later zag ik weer voor me hoe Mees viel (p.10) Ben ik dan juist extra schuldig of niet? (p.12), 'Het is niet dat ik denk dat jij...' zei ze,

‘maar ze zeggen ... de leraren zeggen... we hoorden dat... en de politie kwam op school en die... en weet je, ik...’ (p.16), ‘En ja, die kutkogel kwam natuurlijk wel bij hem vandaan.’ (p.21), ‘Het was geen opzet, ik zweer het je. (p.22), ‘O jongens, jullie hadden toch beter moeten weten’ (p.43), ‘Deze keer toevallig met een echte patroon... (p.55)

→ Was je verrast?

- Op de volgende pagina's denkt Mylo vooral na over zijn schuldvraag. Op p.66 doet hij dat zelfs heel letterlijk. Hij somt op welke scenario's mogelijk zijn: moord, doodslag, ongeluk, toerekeningsvatbaar of niet.
 - Welke van deze scenario's klopt volgens jou? Is Mylo schuldig of niet? Wie is er dan wel schuldig?

3.2. Patronen

- In de inhoudstabel kan je zien dat er drie delen zijn: ‘de patroon’, ‘het patroon’ en ‘een dag om voorgoed in te blijven wonen’.
 - Kan je kort samenvatten waarover elk deel ging? Hoofdstuk 1, de patroon, gaat over wat er met Mees is gebeurd en wat de directe gevolgen zijn voor Mylo van het afschieten van die ene kogel. Hoofdstuk 2 gaat over zijn reis naar Amerika met zijn grootvader om het gedragspatroon te doorbreken en antwoorden te krijgen over een groter geheel. Het laatste hoofdstuk, dat in de hij-vorm is geschreven, gaat over de beslissing van Mylo om geen zelfmoord te plegen en de epiloog.
 - Wat is het verschil tussen de en het patroon? Over welke van beide definities gaat dit boek?
 - 1/ pa-troon (de; v(m); meervoud: patronen)**
 - huls met buskruitlading en projectiel: losse patronen zonder kogel; scherpe patronen met kogel
 - cilindervormige huls met andere lading
 - 2/ pa-troon (het; o; meervoud: patronen)**
 - model, vorm, voorbeeld: breipatroon; bestedingspatroon, consumptiepatroon, gedragspatroon, verwachtingspatroon, voedingspatroon enz. manier waarop iem., een groep geld besteedt enz.
 - decoratieve tekening: het patroon van het behang
(bron definities: vandale.nl)
- Patronen: welke patronen kan je ontdekken in dit boek?
 - Patronen van kogels
 - Patroon binnen de familie om weg te lopen van je problemen (de vader van Mylo die weggaat, de opa die niet vertelt over zijn oorlogsverleden, ...)
 - Patronen in je gedachten als metafoor voor vastzitten in een gedachtenspiraal (p.182)
 - Patroon als iets dat je doorgeeft van vader op zoon. Hoe gaat de opa van Mylo anders om met Mylo dan met Ben? (p.154)
 - Het patroon van de kogel die leed veroorzaakt zowel als Mylo hem per ongeluk wel afschiet en als opa hem net niet afschiet (p.126 en p.132)
- Het patroon doorbreken is een van de belangrijkste achterliggende thema's.
 - Welke patronen hebben de vader en opa van Mylo doorgezet en welke niet? (De vader van Mylo was dan wel geen vader die fysiek mishandelde, maar door te vertrekken werd hij toch een slechte vader. De opa van Mylo wilde vermijden dat zijn zoon net zo 'laf' werd als hij zichzelf vond, dus was hij enorm streng voor hem, waardoor de vader net besliste om geen vader meer te zijn. Uiteindelijk probeert de opa van Mylo toch een vaderfiguur te zijn en daar slaagt hij wel in. Vader en opa lijken wel te denken dat ze het patroon niet kunnen doorbreken en leggen zich er dan maar bij neer.) Kan of moet je alle patronen herhalen of doorbreken?
 - Hoe kan Mylo het patroon van zijn vader en grootvader doorbreken? (Door te praten met elke persoon en hun beslissingen te begrijpen, probeert Mylo zijn eigen beslissingen slimmer te nemen. Dat patroon doorbreekt hij al zeker: praten helpt, weglopen duidelijk niet. Mylo neemt zijn lot in eigen handen, met zoveel mogelijk informatie. Hij blijft niet bij de pakken zitten en denkt niet meer dat zijn lot al is bepaald, wat zijn vader en opa wel dachten. Mylo zegt zelf: ‘Je mag anderen niet de schuld geven dat je bent wie je bent (...) je bent zelf verantwoordelijk voor hoe het verder gaat. (p.186), ‘Iedere seconde kun je besluiten links of rechts af te slaan’ (p.185))

- Hoe kan hij het patroon in zijn gedachten doorbreken? (Het patroon dat in Mylo's gedachten speelt, noemt hij op het einde een litteken. Ook hier geeft hij aan dat hij zelf kan beslissen of hij dat litteken dieper gaat maken of probeert verder te leven. 'Als je die patronen ziet en herkent, kun je je ervan losmaken. Iets anders gaan doen' (p.186). Mylo geeft ook aan dat hij geluk heeft gehad met de mensen rondom hem, die hem hielpen dat in te zien. Ook hier blijkt dat praten over het patroon helpt. (Anderen die net in zo'n gedachtefuike zaten, maar die het zonder een opa als de mijne moesten stellen (...) Iemand die stomtoevallig op het goede moment het juiste tegen je zegt' p.185).
- Het noodlot of een eigen keuze. Mylo, zijn vader en zijn grootvader krijgen tijdens hun leven te maken met keuzes. Soms lijken die wel voorbestemd. Mylo's vader besluit dat hij een slechte vader zal zijn en vertrekt. Mylo's opa schiet een vijand niet neer, maar verliest daardoor zijn vrienden. Mylo denkt hier vaak over na: kan je wel zelf een keuze maken of beslist het noodlot?
 - Kan je je leven zelf beïnvloeden? Mylo benoemt dit vaak als 'pech hebben' of net 'geluk hebben'.
Wat denk jij hierover?
 - Mylo denkt er op het eind van het boek anders over dan aan het begin.
 - Hoe kan je dat merken? Waardoor is zijn mening veranderd? (In het begin legt Mylo zich neer bij zijn lot en blijft hij de pijn beleven. Hij denkt dat hij nu nooit meer iets anders kan zijn dan de zogenaamde moordenaar van Mees. Door de verhalen van zijn opa en vader te leren kennen en begrijpen, ziet hij in dat hij zijn lot zelf in handen moet en kan nemen. Hij moet de patronen van zijn vader en opa niet herhalen. 'Als je die patronen ziet en herkent, kun je je ervan losmaken. Iets anders gaan doen' (p.186)

3.3. Creatieve verwerking: patronen verknippen

MATERIAAL

-
- Papier met en zonder patronen
 - Lijm en scharen
-
- Voorzie een aantal patronen op papier. Je kan zelf op zoek gaan op het internet naar gratis materialen (bv: <https://pixabay.com/vectors/search/pattern/>) of oud behangpapier, kranten of tijdschriften gebruiken. Voorzie ook effen gekleurd papier.
 - Laat de juryleden de patronen verknippen en terug aan elkaar plakken. Wat gebeurt er als ze een ander patroon ertussen stoppen? Welke effecten kunnen ze maken? Wat gebeurt er als je stukken patroon plakt op effen papier? Laat je fantasie de vrije loop en maak je eigen patronen-kunst!

4. VERDER LEZEN

- De zee zien / Koos Meinderts (De Fontein, 2015)
- Alles wat groots voelt / Reine De Pelseeneer (De Eenhoorn, 2021)
- Tegenwoordig heet iedereen sorry / Bart Moeyaert (Querido, 2019)

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

De poppenspeler van Lampedusa

Over het boek

Auteur: Rindert Kromhout

Uitgeverij: Leopold

Over de maker

Als je in de Vlaamse Bibliotheekcatalogus op zoek gaat naar deze schrijver, dan kan je meer dan 400 resultaten vinden. **Rindert Kromhout** schreef zelf ondertussen al meer dan honderd boeken, maar is ook als vertaler druk in de weer. Aangezien hij ruim 40 jaar aan de slag is in de kinderboekenwereld, krijg je al snel een hele lange lijst van niet alleen leesboeken, maar ook prentenboeken, boeken voor eerste lezers en voorleesverhalen. Zijn boeken over Kleine Ezel en erge Ellie en nare Nellie kregen al een bekroning en zijn boeken werden al in maar liefst veertien verschillende talen vertaald. Veel van de leesboeken van Rindert Kromhout spelen zich af in Italië, waar hij vaak naartoe reist om inspiratie op te doen en onderzoek te doen, zodat zijn historische romans helemaal kloppen.

Vorig jaar schreef hij samen met de beroemde schrijfster Tonke Dragt het boek 'Wie achter deze deur verdwaalt'.

Je kan ze samen aan het woord zien in deze korte docu (8min)

<https://nos.nl/nieuwsuur/video/2413219-tonke-dragt-heeft-soms-een-beetje-ge-noeg-van-haar-beroemdste-boek>

1. VOOR HET LEZEN

- Lees je vaak historische romans? Waarom wel/niet? Over welke periode uit de geschiedenis lees je het liefst? Over welke het minst?
- Het verhaal speelt zich af in Rome in 1948. Wat stel je je daarbij voor? Wie woont in die stad? Welke verhalen zouden er zich afspelen op dat moment?
- Wie is al eens in Rome geweest? Hoe ziet de stad er uit? Welk gevoel roept het bij je op?
- Bekijk samen de cover en de titel van het boek. Waar zou het boek over gaan? Schrijf eventueel samen met de juryleden hun voorspellingen neer om dan later te verwerken.

2. HET VERHAAL

2.1. Korte inhoud

Na de Tweede Wereldoorlog, in Rome, begint het verhaal. Matteo is achttien jaar en droomt ervan om een beroemd acteur te worden. Hij sluit vriendschap met een groepje kunstenaars waardoor hij een aantal kansen krijgt. Thuis loopt het wel stroef: zijn grootouders hebben al jarenlang ruzie door hun tegengestelde politieke meningen. Matteo probeert zorgeloos te leven maar zijn vriendschap met Davide steekt daar een stokje voor. Davide is namelijk verliefd op hem. Matteo vindt het moeilijk om daarmee om te gaan. Hij vindt hun vriendschap erg belangrijk maar wil Davide niet aan het lijntje houden. Het lijkt wel alsof de hele stad hem uitdaagt om een kant te kiezen.

2.2. Personages

- Matteo: een enthousiaste en leergierige jongen van achttien. Hij woont met zijn familie vlakbij hun kruidenierswinkel. Hij wil later graag acteur worden.
- Davide: een vrolijke en charmante nieuwe vriend van Matteo. Ze leren elkaar net kennen aan het begin van het boek. Door de vragen die Davide stelt, begint Matteo te twijfelen aan zijn keuzes.
- Familie van Matteo: Ze wonen allemaal samen in een huis:
 - vader: eigenaar van een kruidenierswinkel, nogal passief van aard.
 - moeder: zorgt voor het huishouden, probeer de vrede in huis te bewaren.
 - Francesca: weduwe en moeder van Chiara, erg bezorgd en beschermend.
 - Chiara: nichtje van Matteo, dol op fantasie en verhaaltjes.
 - grootmoeder: heel katholiek en niet op haar mondje gevallen.
 - grootvader: heel communistisch en ook niet op zijn mondje gevallen.

2.3. Vertelperspectief / structuur

- Hoe wordt het verhaal verteld? (In derde persoon en verleden tijd)
- Kon je je goed inleven in Matteo? Waarom wel/niet? Zou het beter lukken als het verhaal vanuit een ik-persoon was geschreven?

2.4. Tijd

Vlak na de Tweede Wereldoorlog heerst er in Italië grote verdeeldheid. Dat merk je niet alleen in het gezin van Matteo, waar de grootouders zo sterk overtuigd zijn van hun mening dat ze niet meer met elkaar spreken, maar ook aan andere zaken zoals de aankomende verkiezingen:

“Het was april en over een maand zouden er verkiezingen zijn. Italië was diep verdeeld. Dankzij zijn grootouders wist Matteo daar alles van. De strijd ging vooral tussen de christendemocraten en de communisten, en op de kiezers en de politieke partijen werd er vanuit het buitenland flink druk uitgeoefend. De Amerikanen, die fel anti communistisch waren, vonden dat de Italianen hun dankbaarheid moesten tonen voor alle hulp in en na de oorlog en dus op de christendemocraten moesten stemmen. De communisten, die een leidende rol hadden gespeeld in het verzet tegen de fascistten en de Duitsers, vonden dat het afgelopen moest zijn met macht van de kerk en de grootgrondbezitters en voerden, aangemoedigd door de Sovjet-Unie, fanatiek campagne. De socialisten deden ook mee, maar kwamen met een genuanceerd verhaal over verzoening en redelijkheid waarnaar nauwelijks werd geluisterd.”

- Wat weten de juryleden over de rol van Italië in de Tweede Wereldoorlog? Wisten ze er iets over voor het lezen van het boek? Wat leerden ze bij? Waar hebben ze nog vragen over?
- Vinden de juryleden het interessant om een boek te lezen dat zich zowel in een andere tijd als in een ander land afspeelt?

2.5. Einde

In de epiloog worden heel wat losse eindjes afgewerkt. Je leest dat Matteo al die jaren voorstellingen is blijven maken. Nu trekt hij op bejaarde leeftijd naar Lampedusa, een klein Italiaans eiland waar een groot vluchtelingen-kamp is. Een journalist interviewt hem over zijn leven en keuzes. Matteo geeft aan dat hij geen spijt heeft van zijn keuzes. Wat je net gelezen hebt, is het verhaal dat Matteo heeft verteld aan de journalist.

- In de epiloog kan je ook lezen dat Chiara, zijn nichtje, zijn inspiratie was. Ze was namelijk het kind van zijn zus Francesca en een Duitse soldaat. Dat mocht niemand weten. Matteo vindt dat kinderen nooit het slachtoffer mogen zijn van de daden van hun ouders of andere volwassenen.
 - Matteo noemt Davide ‘de liefde van zijn leven’, maar vertelt ook dat ze elkaar niet konden geven wat ze zochten. Matteo is altijd ongetrouwd gebleven.
-

3. VERWERKING

3.1. Strijd tussen grootouders, strijd in het land

Op p.55 en p.56 kan je uitgebreid lezen hoe de grote ruzie tussen de grootouders van Matteo is ontstaan. De schrijver van het boek probeert via deze twee personages weer te geven hoe Italië ervoor stond vlak na de Tweede Wereldoorlog. Matteo probeert steeds naar beide verhalen te luisteren en doorheen het boek neutraal te blijven: hij wil zich niet mengen in de ruzie tussen zijn grootouders en heeft het ook moeilijk om een beslissing te nemen over zijn relatie met Davide. Op het einde van het verhaal beslist Matteo toch om een soort standpunt in te nemen en zich het lot van de weeskinderen aan te trekken. Hij laat een rol in een film liggen om kinderen fijne momenten bezorgen.

- Kan je deze keuze begrijpen? Waarom wel/niet? Wat zou jij hebben gekozen?
- Vind je dit een goede manier om een historische situatie te vertellen?

3.2. Kunstenaars

- Alberto Moravia, Elsa Morante, Marcello Mastroianni en Federico Fellini: Deze artiesten waar Matteo mee rondhangt hebben echt bestaan.
 - Moravia was een schrijver, die vooral bekend is door een antifascistische roman die later ook werd verfilmd. Je kan de trailer hier bekijken: <https://www.youtube.com/watch?v=w2djuGyhZ-k>
 - Elsa Morante was een van de bekendste Italiaanse schrijfsters van de twintigste eeuw.
 - Marcello Mastroianni werd drie keer genomineerd voor een Oscar als beste acteur.
 - Federico Fellini was regisseur en ontving vier keer de Oscar voor beste buitenlandse film.
- Allemaal waren ze erg expliciet antifascistisch en probeerden ze via hun kunst (schrijver, acteren, films maken) de mensen van Italië te tonen dat fascisme niet het antwoord is op hun problemen. Matteo beslist om geen acteur te worden maar probeert de levens van kinderen op een kleinere schaal te veranderen via zijn eigen kunst.
 - Kende je deze namen al? Ken je andere bekende Italiaanse mensen?
 - Kan je via kunst iets veranderen voor mensen? Op welke manier?
 - Wat wil de schrijver bereiken door deze bekende mensen in zijn boek op te nemen?

3.3. Rome en Trastevere

De stad lijkt wel een extra personage in het boek. Het is duidelijk dat de schrijver veel tijd heeft doorgebracht in Rome. Hij beschrijft de pleintjes, smalle straten en cafés heel nauwkeurig. Probeer samen met de juryleden eens virtueel rond te lopen in deze wijk. Als je op Google Maps op zoek gaat naar 'Trastevere' en het oranje symbooltje in de rechterbenedenhoek in de kaart sleept, kan je met Google Street View gaan rondwandelen.

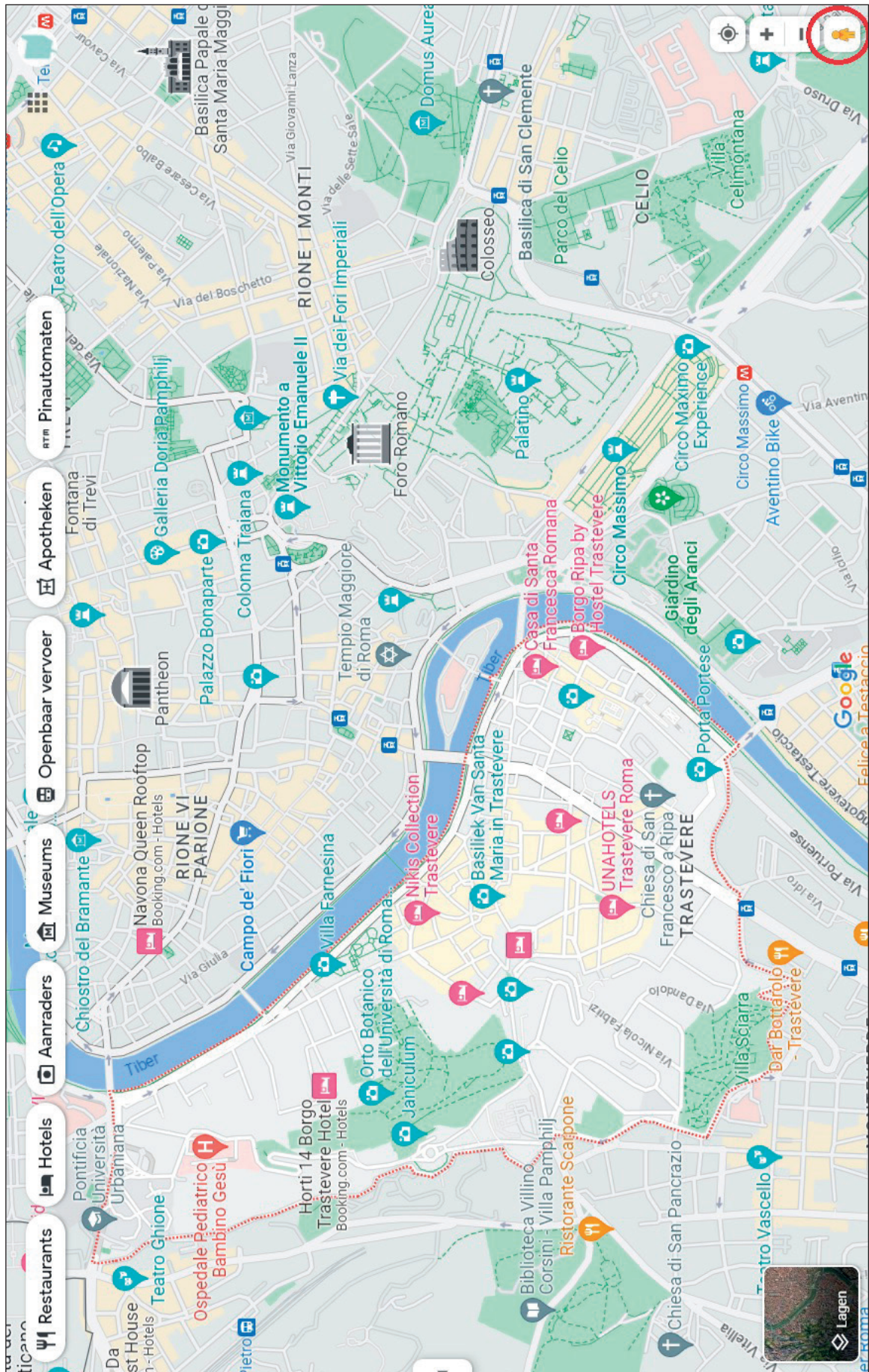
4. VERDER LEZEN

- Noem geen namen / Astrid Sy (Luitingh-Sijthoff, 2021)
- Allemaal willen we de hemel / Els Beerten (Querido, 2014)
- Het eiland van de verdwenen bomen / Elif Shafak (Nieuw Amsterdam, 2021)

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

Bijlage

Alles wat groots voelt

Over het boek

Auteur: Reine De Pelseeneer

Uitgeverij: De Eenhoorn

Over de maker

Reine De Pelseeneer (°1982, Zandhoven) schrijft omdat ze het niet kan laten; zonder pen of klavier bij de hand wordt ze al snel onrustig. Sinds 2005 publiceerde ze drie dichtbundels voor volwassenen en een tiental kinderboeken. Reine studeerde Germaanse Taal- en Letterkunde. Ze woont in Antwerpen en werkt deeltijds als eindredacteur bij Velt vzw.

In 2005 verscheen haar debuutbundel "Doorgrond" en twee jaar later was er "Omzicht". Na enkele jaren waarin vooral veel kinderboeken het licht zagen, verscheen in 2011 een derde dichtbundel voor volwassenen: "Aan alles vast". Reines gedichten werden gepubliceerd in diverse tijdschriften (o.a. Het Liegend Konijn) en bloemlezingen (o.a. De 21ste eeuw in 185 gedichten van Gerrit Komrij). In 2015 publiceerde Reine met "Is liefde lastig?" voor het eerst een roman voor jongeren en jongvolwassenen, over de moeilijke, maar fascinerende puzzel van de liefde.

Bron: <http://www.reinedepelseeneer.be>

1. HET VERHAAL

1.1. Korte inhoud

Tor woont in België, samen met zijn mama, Flora. Hij weet niet wie zijn vader is. Op zijn 18de verjaardag vertelt zijn mama dat zijn vader, Stigur, een IJslander is. Het was een vakantieliefde van zijn mama. Ze heeft nooit aan Stigur verteld dat ze zwanger was en heeft gekozen om Tor alleen op te voeden.

Tor reist naar IJsland om zijn vader op te zoeken en te leren kennen. De eerste contacten tussen Tor en zijn vader verlopen stroef. Tor blijft nog enkele dagen in het dorp en leert andere mensen kennen. Hij ontmoet Eyjalin en er ontstaat een vriendschap die ontpopt tot een liefde. De vader van Tor en de ouders, Vikar en Sigrun, van Eyjalin reageren raar op hun vriendschap en raden het zelfs af. Eyjalin begint te vermoeden dat zij en Tor broer en zus zijn.

Eyjalin en Tor confronteren uiteindelijk hun ouders en de waarheid komt naar boven. Ze zijn geen broer en zus, wat een enorme opluchting is.

Vikar en Stigur waren beide verliefd op Sigrun. Sigrun maakte geen keuze en dit maakte Stigur stapelgek. Toen ontmoette hij Flora, een toerist, en hij startte een relatie om Sigrun jaloers te maken. Het had echter het tegengestelde effect en Sigrun koos voor Vikar.

Jaren later kregen Stigur en Sigrun een affaire. Ze willen graag samen gaan wonen.

1.2. Personages

→ Wie zijn de belangrijkste personages en hoe verhouden ze zich tot elkaar?

- **Tor** = 18 jaar, stil, verlegen, bloost snel (hierdoor heeft hij de bijnaam Vuurtoren gekregen). Schrijven is zijn passie en uitlaatklep. Nadat hij ontdekt dat zijn vader een IJslander is gaat hij op reis naar zijn 'vader'land. De reis naar IJsland is een grote stap voor hem. Maar in IJsland ontdooit hij langzaam aan. Hij voelt zich er thuis en komt tot rust en wordt vooral geïnspireerd om te schrijven.
- **Eyjalin** = vrolijk, zelfzeker, speelt piano en gaat verder studeren voor pianiste. Ze werkt in het hotel van haar tante Solla.
- **Flora** = mama van Tor. Ze is zwanger geworden van Tor toen ze op reis was naar IJsland. Ze blijft bewust alleen om Tor op te voeden. Ondanks het gemis van een vader heeft Tor een warme relatie met zijn mama. Wanneer Tor 18 jaar wordt vertelt Flora de waarheid over zijn vader. Ze moedigt Tor aan om op reis te gaan naar IJsland en zijn vader op te zoeken.
- **Stigur** = papa van Tor. Hij heeft een boot waar hij toeristen mee rondvaart in de IJslandse wateren. Hij spreekt vol vuur over de fauna en flora.
- **Eyjalin** = woont in het dorp van Stigur. Tor leert haar kennen en een vriendschap bloeit op. Ze neemt Tor op sleeptouw door het mooie IJsland.
- **Sigrun** = moeder van Eyjalin. Ze is van streek de eerste keer dat ze Tor ziet. Ze heeft een geheime relatie met Stigur.
- **Vikar** = vader van Eyjalin. Hij is een zeeman en is vaak dagen aan een stuk op zee.
- **Solla** = tante van Eyjalin en zus van Sigrun. Samen met Hekla heeft ze een hotel. Tor verblijft enkele dagen in het hotel. Nadat Hekla een accident in de keuken heeft en tijdelijk buiten strijd is verhuist hij naar het huis van Solla. In ruil helpt hij in het hotel.
- **Hekla** = vrouw van Solla. Door een accident kan ze tijdelijk niet werken in het hotel.
- **Margret en Thorvald** = grootouders van Tor. Ze spreken alleen IJslands en Eyjalin moet tolken voor Tor. Margret en Thorvald zijn heel blij met hun kleinzoon en ontvangen hem hartelijk.
- **Fjarki** = ex-vriend van Eyjalin. Eyjalin en Fjarki maken altijd ruzie.
- **Chad** = Amerikaan op reis in IJsland. Tor en hij ontmoeten elkaar in het jeugdhotel. Ze hebben een klik. Chad reist verder in IJsland terwijl Tor in het dorp blijft om contact te zoeken met zijn vader. Later komen ze elkaar terug tegen.

→ Veel personages hebben typische IJslandse namen. Vind je dit leuk om te lezen? Of vind je dit eerder moeilijk?

1.3. Genre

Dit is een ontwikkelingsroman / Bildungsroman: Het hoofdpersonage Tor ondergaat een ware metamorfose.

Door zijn reis naar IJsland leert hij niet alleen zijn vader kennen, maar ook zichzelf.

De metamorfose kan gezien / gelezen / gevoeld worden in zijn gedichten. Niet alleen in de betekenis van de gedichten, maar ook de typografie en de naam die hij gebruikt om de gedichten te ondertekenen.

→ Vind je de gedichten een meerwaarde voor het verhaal? Voor het personage Tor?

→ Waar gaan de gedichten volgens jou over?

→ Voel je de groei en de metamorfose van Tor in de gedichten?

– Gedicht 1 (p.2)

“want ik weet niet wie ik ben”

Tor Vrijmoed

– Gedicht 2 (p.61)

“Ik ben een vader zonder kind”

Tor

– Gedicht 3 (p.105)

“Ik sta blozend in dit landschap: bang voor alles wat groots voelt”

Tor

– Gedicht 4 (p.148)

“En ik wil drinken van het licht waarin je loopt”

Tor

- Gedicht 5 (p.222)
Typografie: veel tekst is doorstreept
“Maar de vraag blijft, wie zijn wij?”
geen naam
- Gedicht 6 (p.276)
“And I know I've found myself by finding you”
Tor Stigsson Vrijmoed

1.4. Vertelperspectief / structuur

Het verhaal wordt door Tor verteld. Het boek start met een gedicht door hem geschreven.

Daarna worden we door hem op sleeptouw genomen op zijn avontuur met regelmatige herinneringen / flashbacks. De hoofdstukken zijn kort. Af en toe staat er een gedicht, geschreven door Tor. Deze gedichten zijn geschreven op een zwarte pagina met witte tekst.

1.5. Tijd

Het verhaal doet verslag van de reis van Tor. Er zijn enkele flashbacks. Dit zijn herinneringen van Tor die verklaren waarom hij in IJsland is.

1.6. Einde

De laatste zin van het boek is “En ik weet, alles komt goed. Petta reddast.” (p.274)

Alles is goed gekomen, het boek heeft een ‘happy end’: Tor heeft zijn vader en IJslandse familie leren kennen, Elyjan en Tor zijn verliefd op elkaar, Tor gaat naar huis en kijkt uit naar zijn mama, vrienden en de toekomst, ...

→ Wat vind je van dit einde? Had je een ander einde verwacht?

→ Was je blij / teleurgesteld / verward / ... dat Elyjan en Tor geen broer en zus waren?

1.7. Sfeerschepping

- Het verhaal speelt zich af in IJsland. Er is veel aandacht besteed aan het scheppen van de IJslandse sfeer. Tor bezoekt verschillende locaties die hij met gevoel beschrijft.

<https://www.reizenin.net/europa/ijsland/over-ijsland/cultuur/>

→ Zou de auteur in IJsland geweest zijn ter voorbereiding van het boek? (Ze was 10 jaar geleden in IJsland en had toen al het gevoel dat ze er ooit over wilde schrijven, maar dat was nog niet concreet. Toen ze het boek aan het schrijven was, kon ze putten uit herinneringen en foto's en heeft ze verder vooral veel online research gedaan.)

→ Er zijn ook IJslandse woorden. Ze worden in de tekst door een personage toegelicht, maar staan ook achteraan in het boek. Geeft het gebruik van IJslandse woorden een authentiek gevoel aan het verhaal?

- Er wordt zelfs aandacht besteed aan lokale etenswaren.

“Als je een tip wil: ga kleinur kopen bij bakkerij Nesbraud. Een soort IJslandse donuts”. (p.71)

“Languit op mijn bed doe ik met te goed aan de kleinur. Ze zijn licht zoet en een beetje vet, maar niet te.

Vooraf het kruidige wat citrusachtige aroma van kardemom maakt ze verslavend lekker.” (p.72)

MATERIAAL:

-
- Kardemom
 - Maak een cake of de echte Kleinur: zie bijlage
-

Doe je ogen dicht en ruik aan de kardemom / cake. Denk aan een rustige mooie omgeving.

Neem een hapje en proef.

→ Kan je je inleven in de gevoelens van Tor? Krijg je zin om zelf op reis te gaan? Naar IJsland?

- Verhalen zijn heel belangrijk in de IJslands cultuur.

“Verhalen zijn nooit zomaar verhalen. Ze zeggen iets over onze identiteit.” (p.76)

Schrijven staat centraal in het boek. Tor schrijft gedichten. Dit is voor hem een manier om zich te uiten en orde te krijgen in zijn denken en voelen.

MATERIAAL:

-
- Zwart papier
 - Witte pen of potlood
-
- Schrijf een gedicht of tekst met de zin 'Alles wat groots voelt'.
 - Maak een tekening die past bij het gedicht op p.105. Het gedicht eindigt met de zin "Bang voor alles wat groots voelt".
-

2. VERWERKING

- Ben jij al eens alleen op reis geweest? / Zou je graag eens alleen op reis gaan?
 - Wat vind jij leuk op reis? De lokale cuisine (zoals bv. plaatselijke specialiteiten proeven zoals de Kleinur), de omgeving, de cultuur, ...
 - Leef je in in Tor zijn reis. Op een gegeven moment heeft hij een keuze: meegaan met Chad om IJsland verder te ontdekken of blijven en zijn relatie met zijn vader een kans te geven. Wat voelde je bij de keuze om te blijven?
-

3. VERDER LEZEN

- Het IJsland van Indridason / Alexander Schwarz (Q, 2018)
Indridason is een belangrijke IJslandse auteur. In dit boek worden de plekken die hij in zijn boeken gebruikt verder beschreven.
https://nl.wikipedia.org/wiki/Arnaldur_Indri%C3%B0ason
-

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

Bijlage 1

Koop kardemom poeder of peulen. Laat de juryleden hier aan ruiken.

<https://www.foodiesmagazine.nl/inspiratie/keukenhacks/wat-is-kardemom/>

EEN FRISSE KARDEMOM CAKE

Bron: <https://www.jumbo.com/nl-be/recepten/een-frisse-kardemom-cake-1453513-7>

Heerlijke cake met een frisse touch door de kardemom. De cake is smeug van binnen en heeft een krokante korst. Bak deze cake in 30 minuten af en geniet van een momentje voor jezelf of om te delen met vrienden en familie.

45 min bereiden

dessert

8 personen

- 200 g Tarwebloem

- 1.5 tl Backin Bakpoeder

- 1 tl Kardemom gemalen

- 2 Scharreleieren M

- 170 g Kristalsuiker

- 145 g Roomboter

- 120 ml Halfvolle melk

Bereidingswijze

Zet in 9 stappen deze heerlijke Een frisse kardemom cake op tafel.

1. Verwarm de oven voor op 175 °C.
2. Vet de bakvorm goed in met boter.
3. Doe de bloem, bakpoeder en kardemompoeder in een kleine kom.
4. Doe dan de eieren samen met de suiker in een grotere kom en klop dit met een elektrische garde door elkaar tot het luchtig is.
5. Smelt de boter in een kleine steelpan. Voeg dan de melk toe en laat dit even pruttelen. Voeg het dan toe aan de eieren en roer dit goed door.
6. Spatel dan het bloemmengsel erdoorheen.
7. Doe het beslag in de vorm en zet het voor 25-30 minuten in de oven.
8. Prik na die tijd met een satéprikker in de cake. Wanneer de satéprikker er droog uitkomt, is de cake gaar en kun je hem uit de oven halen.
9. Laat hem nog 5-10 minuten in de vorm afkoelen en haal hem daarna voorzichtig uit de vorm en laat hem daarna goed afkoelen.

Bijlage 2

KLEINUR / IJSLANDSE DONUTS.

Bron: <https://diamant.nl/recepten/kleinur-ijslandse-donuts/>

Ingrediënten

circa 50 stuks

- Diamant frituurolie Friet & Snacks
- 5 koppen bloem
- 2 koppen volle yoghurt
- 115 g koude boter in kleine blokjes gesneden
- 1 kop suiker
- 1 1/2 tl baksoda
- 6 tl bakpoeder
- 2 tl gemalen kardamom
- 2 eieren

Bereidingswijze

1. Mix de helft van de bloem met de blokjes boter tot een fijn kruimelige substantie. Voeg de rest van de bloem, de suiker, baksoda, kardamom en het bakpoeder toe en kneed alles goed door.
2. Maak een kuiltje in het midden van het mengsel en doe er de eieren en de yoghurt in. Meng de bloem door het ei-yoghurtmengsel tot je een goed gemengd, stevig, net niet plakkerig deeg hebt. Voeg indien nodig wat bloem of yoghurt toe. Kneed het deeg echter niet te lang want dan worden de Kleinur taai.
3. Verdeel het deeg in twee gelijke stukken. Bedek ze met een doek en laat ze in de koelkast 30 minuten koelen.
4. Leg een helft van het deeg op je met bloem bestoven werkvlak. Strooi er wat bloem over. Rol het deeg uit in een rechthoek van ongeveer 50 x 35 cm. Snijd het deeg in 5 lange repen en snijd iedere reep in 5 gelijke ruitvormige stukken
5. Maak een snede in het midden van een ruit. Pak het deeg bij een punt vast en trek die door de snede heen. Maak op deze wijze van de 2 stukken deeg de Kleinur
6. Verhit de frituurolie in een pan of friteuse (175 °C). Laat per keer 5 à 6 Kleinur in de olie glijden. Bak de Kleinur aan één kant goudkleurig en draai ze dan om. Bak de andere zijde eveneens goudkleurig.
7. Laat de Kleinur op keukenpapier uitlekken en afkoelen. Strooi er tenslotte poedersuiker overheen.

Bron: <https://diamant.nl/recepten/kleinur-ijslandse-donuts/>

Het weeshuis in de azuurblauwe zee

Over het boek

Auteur: TJ Klune

Vertaler: Anneke Bok & Claudia de Poorter

Uitgeverij: Volt

Over de maker

Travis John Klune, geboren in Oregon in 1982, schrijft boeken voor jongeren en volwassenen. Aangezien hij zelf neurodivergent en asexueel is, vindt hij het fijn om deze thema's in zijn boeken te verwerken. Hij schreef ondertussen al meer dan 25 boeken, vooral over romantiek en fantasy. TJ vindt het belangrijk om over relaties en vriendschappen te vertellen zonder te vervallen in clichés en stereotypen. Zijn boodschap over hoop en positiviteit spreekt niet alleen jongeren maar ook volwassenen aan. Een quote uit een interview :

- “Hope can often seem like it's in short supply these days, and while a novel like *The House in the Cerulean Sea* won't fix the world's problems, I hope it can at least serve as a small reminder that we are capable of so much when we stand for what we believe in and lift each other up.”
- Het lijkt wel alsof vandaag weinig hoop te vinden is en hoewel een boek als 'Het weeshuis in de azuurblauwe zee' de problemen in de wereld niet gaat oplossen, hoop ik dat het wel een klein beetje toont dat we heel wat kunnen bereiken als we opkomen voor waar we in geloven en elkaar ondersteunen.

Bron: <https://www.yalsa.ala.org/thehub/2021/05/07/an-interview-with-alex-award-winner-tj-klune-author-of-the-house-in-the-cerulean-sea/>

1. VOOR HET LEZEN

- Waarover denk je dat dit boek zal gaan?
- Zou je dit boek meenemen uit de bib of boekenwinkel voor jezelf?
- Las je al eerder magisch-realistische boeken? Dat zijn verhalen waarbij het grootste deel van de wereld sterk op die van ons lijkt, met enkele kleine magische verschillen.

2. HET VERHAAL

2.1. Korte inhoud

Linus Baker, een correcte, rustige en ietwat saaie ambtenaar werkt voor het ministerie van Toezicht Magische Jeugd. Hij ziet erop toe dat weeshuizen voor kinderen met magische gaven correct functioneren. Wanneer hij de opdracht krijgt om een maand lang een bepaald weeshuis te gaan observeren, lijkt hem dat hoogst ongebruikelijk, maar aangezien de taak rechtstreeks van het Excellent Hoger Management komt, kan hij niet anders

dan vertrekken. De mysterieuze directeur Arthur Parnassus en de zes wonderbaarlijke kinderen in het tehuis zaten niet echt op zijn komst te wachten, maar geleidelijk aan leren ze elkaar toch beter kennen en vallen de puzzelstukjes ook voor Linus op hun plaats.

2.2. Personages

- Linus Baker
 - In het begin van het boek maken we kennis met Linus Baker, het hoofdpersonage. Hij is niet zo'n typisch personage voor een (jeugd)boek, aangezien hij veertig is, als ambtenaar werkt en niet echt speciaal lijkt. Hij volgt de regeltjes nauwgezet en heeft een stil, grijs leventje.
 - Hoe zou je hem in het begin van het boek beschrijven? (saai, correct, precies, star, grijs, stipt, respectvol, ...)
 - Hoewel hij erg stijf overkomt, leer je in het eerste hoofdstuk wel over hem dat hij om de weeskinderen geeft en dat ze hem graag mogen (p.11). Hij neemt hun zorgen serieus en wil dat ze goed terechtkomen. Net omdat hij ze als kleine volwassenen behandelt, strikt volgens dezelfde regels, nemen de kinderen zijn vragen serieus en voelen ze zich ook waardevol.
 - Waarom zou het Excellent Hoger Management hem hebben gekozen voor deze speciale taak? (correct, stipt, detailgericht, ...)
 - Hoe verandert Linus doorheen het boek? (Hij laat geleidelijk zijn obsessie met de regels en voorschriften varen, hij sluit vriendschap met de kinderen, hij helpt Sal om minder bang te zijn, hij toont zijn gevoelens, hij gaat een relatie aan met Arthur, hij gaat in op de fantasierijke avonturen van de kinderen, ...)
- Arthur Parnassus
 - Hoe verschilt Arthur van de weeshuisdirecteur uit het eerste hoofdstuk van het boek? (Hij respecteert de kinderen om wie ze zijn, ziet ze als echte mensen, probeert een thuis te maken, probeert ze niet te veranderen om beter te passen in de samenleving, ...)
 - We lezen dat Arthur zelf vroeger ook een weeskind was. Hij is namelijk een feniks. Hij verbleef zelfs op het eiland in hetzelfde weeshuis, maar werd er mishandeld. Begrijp je waarom hij terugkeert naar datzelfde eiland? Wat zou jij doen in zijn plaats?
- De kinderen in het weeshuis. Na enkele hoofdstukken lees je dat Linus een beschrijving krijgt van alle bewoners.
 - Talia: een knorrige kabouter die gek is op tuinieren en er graag mee dreigt mensen te gaan begraven in haar tuintje.
 - Phee: een bosnimf die begeleid wordt door Zoé, de nimf die voor het eiland zorgt.
 - Theodore: een tweepotige gevleugelde draak die gek is op knopen en munten. Hij kan niet praten zoals mensen, maar slaagt er toch in te communiceren met alle andere bewoners. De meeste mensen beschouwen hem als een dier.
 - Chauncey: een lieve en dromerige... onbekende blubberige substantie. Niemand weet precies wat hij is, maar hij wil dolgraag in een hotel werken.
 - Sal: terughoudend en angstig, maar kan prachtig schrijven. Hij verandert in een klein hondje als hij erg schrikt.
 - Lucy: onstuimig, luid, dapper en ook de Antichrist.
 - Welke kinderen had jij verwacht in een magisch weeshuis? Op het eind van het boek komt er nog een jongetje bij, een yeti. Welke soort magische kinderen kan je nog bedenken die in het weeshuis zouden passen?
 - Met welk van deze kinderen zou jij wel een middag willen doorbrengen? Welke vragen zou je hem of haar stellen? Op wie lijkt je het meest? Op wie het minst?

2.3. Einde

Op het einde van het boek zijn alle verhaallijnen netjes en positief afgesloten. Je zou zeker kunnen spreken van een 'happy end': Linus woont met Arthur en de kinderen op het eiland en ze gaan trouwen, het ministerie heeft een nieuw bestuur en de weeshuizen zullen anders worden aangepakt, de mensen op het eiland doen niet meer zo gemeen, ...

→ Hou je van zo'n happy end? Vind je dat realistisch? Heb je liever een open einde?

2.4. Sfeerschepping en genre

- Dit boek kreeg heel goede recensies uit allerlei hoeken. Recensenten vonden het wel moeilijk om er een correcte leeftijd op te plakken.
 - Is dit een boek voor volwassenen, tieners of kinderen, volgens jou? Waarom?
- Vooral de gezellige en charmante sfeer en het thema 'aanvaarding' kreeg heel wat bijval. Lezers vonden het fijn om een boek te lezen over twee mannen die verliefd worden, zonder dat dat het centrale thema is of als problematisch wordt gezien door hun omgeving. Linus en Arthur krijgen met heel wat uitdagingen te maken, maar hun liefde voor elkaar is er niet een van.
 - De schrijver kiest er expliciet voor om positief te vertellen over queer relaties. Waarom zou hij dat doen? (Er bestaan uiteraard heel wat 'probleemboeken' over queer relaties. Soms is dat ook helaas de realiteit waar queer mensen mee te maken krijgen. Een positief verhaal is hoopvol en toont dat een fijne, gelijkwaardige relatie voor iedereen mogelijk is)
 - Kan je voorbeelden van boeken of verhalen bedenken die dat ook doen? (Heartstopper, Fangirl, Wat als dit het is, ...) Over welke thema's zou je dit soort positief boek ook kunnen schrijven, om ze bespreekbaar te maken of om jezelf in te herkennen?
 - Heb jij al eens een verhaal gelezen waar je jezelf in herkende? Vond je dat een fijne ervaring? Of vind je net dat je jezelf nog nergens in hebt herkend?

3. VERWERKING

3.1. Verwachtingen en vooroordelen

- Welke vooroordelen heeft Linus aan het begin van het verhaal over Arthur en de kinderen? Hoe probeert hij daar tegenin te gaan? (Je kan dit handig volgen in de verslagen die Linus opstelt voor het Ministerie, op p.132, p.206, p.243 en p.369). In het begin weet Linus niks en gaat hij ervan uit dat het Ministerie hem daarheen heeft gestuurd omdat het niet goed loopt. Geleidelijk merkt hij dat de onorthodoxe aanpak van Arthur Parnassus werkt, hoewel hij in strijd is met de 'regels en voorschriften' waar Linus zo van houdt. Zijn vooroordeel gaat dus vooral daarover: enkel het volgen van strikte richtlijnen kan werken.
 - In het eerste rapport lijkt Linus nogal terughoudend over de aanpak van meneer Parnassus: 'Het eiland Marsyas en het daar gevestigde weeshuis zijn niet wat ik had verwacht' (p.132). 'De kinderen maken een tevreden indruk en bloeien hier misschien zelfs op' (p.134), '(...) lijkt het weeshuis op de rand van chaos te verkeren. Toen ik aankwam, zwierven de kinderen rond over het eiland' (p.135).
 - Het tweede rapport is voorzichtig positief: 'Waar eerst chaos leek te heersen, zie ik nu een vreemdsoortige, maar ontegenzeggelijke orde.' (p.206), Hij schrijft positief over elk kind, vertelt over de band die hij met hen opbouwt en noemt meneer Parnassus 'merkwaardig' maar ook dat hij er verdienste aan heeft dat de kinderen om elkaar geven.
 - In het derde verslag geeft Linus aan dat zijn zo geliefde 'regels en voorschriften' misschien zelfs fout zouden kunnen zijn: '... wil ik niet onvermeld laten dat het mijns inziens richtlijnen zijn en geen bindende regels, die bovendien niet meer herzien zijn sinds ze tientallen jaren geleden werden opgesteld. Hoe kunnen we iets handhaven dat niet met zijn tijd is meegegaan?' (p.244).
 - Het laatste verslag bestaat maar uit een zin: 'Mijn advies luidt dat weeshuis Marsyas niet gesloten mag worden, en dat de kinderen die daar wonen onder de voogdij van Arthur Parnassus blijven.'. Hij geeft zelfs geen uitleg meer, wat hij volgens de regels wel zou moeten doen.
 - Ook over enkele van de magische kinderen had Linus enkele vooroordelen, maar daar stapt hij snel van af. Linus is namelijk erg empathisch. Hij beseft halverwege het verhaal dat zijn vooroordelen verkeerd zijn: 'Talia is een nogal knorrig kind, maar dat wijt ik aan het feit dat ze een kabouter is. Tenminste, dat deed ik aanvankelijk (...). Naar mijn mening wordt onze beeldvorming gekleurd door wat ons is bijgebracht. (...) En hoewel Talia oppervlakkig voldoet aan deze beschrijving, zou je kunnen aanvoeren dat hetzelfde geldt voor de meeste jonge tienermeisjes.' (p.245). 'Volgens mij - en dit is niet alleen mijn persoonlijke mening, maar gebaseerd op ervaring - wordt hij puur vanwege zijn uiterlijk geclassificeerd als geheimhoudingsniveau vier.' (p.246) Net door zijn empathische houding, begint Linus ook zijn andere vooroordelen af te bouwen.

- Welke vooroordelen hebben de andere personages over Linus? Hebben ze het bij het juiste eind of net niet? (Ook over Linus zijn er vooroordelen. Het Ministerie gaat ervan uit dat hij de regels strikt en precies zal volgen, en daardoor het weeshuis op Marsyas zal afkeuren. Niets is minder waar! Linus en zijn onopgemerkte empathie veroorzaken een vloedgolf aan veranderingen in het Ministerie op het einde van het verhaal. Mevrouw Chapelwhite denkt ook dat hij een doorsnee maatschappelijk werker is: 'Mijn soort mensen?' 'Maatschappelijk werkers!' (p.61). In hun korte gesprek op pagina 61 en 62 zegt ze de ene na de andere zin waarbij ze ervan uit gaat dat Linus niet de beste bedoelingen heeft. Naar het eind van het boek toe moet ze toegeven dat ze het bij het verkeerde eind had. Ze vertrouwt hem zelfs haar geliefde auto toe (p.327). De enige die geen vooroordelen lijkt te hebben, is Arthur Parnassus. Door zijn werk met de magische kinderen, weet hij duidelijk maar al te goed dat vooroordelen meestal fout zijn. Hij gaat er dadelijk van uit dat Linus er is om te helpen en dat hij snel zal inzien dat het weeshuis goed werkt: 'Dat belooft veel goeds voor wat ongetwijfeld en verhelderende maand zal worden.' (p.95)
- Zijn vooroordelen altijd slecht? Hoe helpen ze je om de wereld in te schatten?
- Welke vooroordelen had je zelf over de personages of zelfs het hele boek? Had je het goed of fout?
- Welke verwachtingen had je bij de eerste beschrijving van elk van de kinderen? Had je ze juist ingeschat?

3.2. Een huis en een thuis

Het eiland is voor de (wees)kinderen een echte thuis. Linus geeft aan het eind van het boek aan dat hij de naam 'weeshuis' heel slecht vindt. Hij wil de kinderen een echte thuis geven, net zoals Arthur dat doet.

- Wanneer wordt een plaats een thuis voor jou?
- Hoe verschillen een huis en een thuis van elkaar?

3.3. Personages tekenen

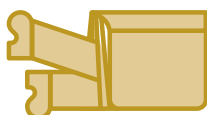
MATERIAAL

- papier
- Tekengerief: potloden, kleurpotloden, stiften, ...

Dit boek is erg fantasierijk en vrolijk, met allerlei verschillende personages. Toch is het boek niet geïllustreerd, waardoor we onze verbeelding goed moeten gebruiken. Daag de juryleden uit om de personages te tekenen zoals zij ze voor zich zien.

4. VERDER LEZEN

- Hoge omens : de oprechte en secure voorspellingen van Agnes Nutter, een heks / Neil Gaiman en Terry Pratchett (Het Spectrum, 1994)
! Ook te bekijken als tv-reeks op Amazon Prime: Good Omens.
- De bijzondere kinderen van mevrouw Peregrine / Ransom Riggs (Clavis, 2012)
- De dame / Daniel O'Malley (Boekerij, 2013)

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.